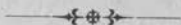

Planinski Vestnik.

Glasilo Slovenskega planinskega društva.

Št. 4.

V Ljubljani aprila 1902.

Leto VIII.

Eden dan v Grintavcih.

Spisal dr. Fr. Tominšek.

(Dalje.)

Zavil sem strmo kvišku čez rob, ki obmejuje Kokrsko sedlo na severni strani. Ko prekoračim ta rob, stojim na svetu, ki se da primerjati kraškim planjavam; na vse strani štrle iz tal velike skale, okoli katerih je tuintam nekaj zelene trate. Po ozki progi med skalovjem se vije pot nekaj časa skoro po ravnem. Tod je prav prijetno hoditi, posebno še zato, ker je v zatišju, ki ga veter ne more doseči; brani mu namreč skalnat greben ob Grintavcu, ki se polagoma znižuje do navpične stene, segajoče do Kokrskega sedla. Po tem grebenu drži pot skozi ozko zarezo, ki je kakor nalašč vdolbena v skale. Ko prekoračim ta predor, me objame na drugi strani grebena leden piš, tako oster in mrzel, da mi zapre sapo in da si skoro ne upam oči odpreti. Trdno se zavijem v havelok in glavo skrijem v pelerino, a vkljub temu me po vsem životu preletava mraz; hitro stopam dalje, da se vsaj s hojo ogrejem.

Polagoma se obrne pot navzdol in vodi v precej globoko kotlino, ki drži proti Bistriški dolini. V tej kotlini premine veter, in da si oddahnem, nekoliko postojim. Daleč, daleč pod menoj se razprostira temno goščevje, ki krije Bistriško dolino, izmed njega pa me pozdravlja prijazna trata okoli Uršiča.

Toda naprej! Onostran kotline moram zopet plezati kvišku, potem pa hodim zopet skoro po ravnem. Le polagoma se ta svet dviguje proti gorskim velikanom. Sedaj sem na Velikih Podeh, ki se raztezajo od Skute proti Grintavcu. To je že čisto skalnat kotel, le redkokje je še videti nekaj mahu ali kako majhno gorsko cvetlico. Čeprav gre pot le polagoma navzgor, vendar je hoja zelo utrudljiva. A pogled, ki se mi odtod nudi, popolnoma prevzame moje mišljenje in čutenje, kajti ob Velikih Podeh se dviguje cela vrsta gorskih velikanov. Na zapadni strani se vedno više in više vzpenja greben, preko katerega sem prilezel, in stoji kakor velikanski skalnat zid ravno pod Grintavcem. Tik za tem

zidom dviguje veličastno glavo najvišji vrh teh planin, ponosni Grintavec. Pod Grintavcem se na severni strani začenja ostri obok Mlinarskega sedla, potem pa se rob polagoma zvišuje do Dolgega hrbta, in takoj za tem štrlita kvišku Štruca in Skuta, katerih stene so od tukaj videti docela nepristopne.

Steza vodi po Velikih Podeh najprej čisto v obližje Grintavca, tam se pa ločita pot proti Grintavcu in pot proti Skuti. Ta krene na desno pod Dolгим hrbtom (proti vzhodu) in vodi do vznožja Štruce, torej v znatnem ovinku.

Pot od Zoisove kočee do vznožja Skute je bila popravljena in na novo zaznamenovana pred nekaj leti, in sicer po Nem.-avstr. planinskem društvu. Zaznamenovana pa ni samo z rdečimi znamenji, nego tudi z obilico napisov „Alpenvereinsweg“.

Temu načinu zaznamenanja se jako čudim. Napisi se sicer napravljajo le ob začetku kakega pota in na razpotjih. Zakaj je tukaj na tej čisto kratki progi toliko napisov, ki se niti ne ozi-
rajo na krajevno zaznamovanje? —

Tik pod Štruco se združi moja pot s potjo Češke podružnice, ki drži više ob pobočju Dolgega hrbta naravnost od Mlinarskega sedla. Prekoračiti mi je še z drobnim kamenjem nasut plaz, potem pa stojim pod pokončno steno, ki drži do visokega sedla med Dolгим hrbtom in Štruco. Po tej steni drži nadaljnja pot.

Predno jamem kvišku lesti, pogledam še enkrat navzdol na divje kotle, ki leže na južni strani Štruce in Skute.

„Juhu!“ mi zadoni sem od Grintavca. Ozrem se, in res, moji tovariši so že na vrhu Grintavca! Kakor črne pike se pre-mičejo okoli vrha in me pozdravljajo. Tudi jaz se jim odzovem. Kreпки vrisk kaj čudno odmeva med skalovjem.

Ko potihne odmev, zaslišim, da se v globini pod menoj udara kamenje. Gotovo so doli divje koze, ki jih je preplašil moj glas, si mislim in pazno motrim ves kraj, ker bi rad videl to bronzogo planinsko žival. Dolgo časa ne zapazim ničesar, končno pa zagledam doli v kotlu precejšnjo čredo divjih koz, ki brzo plezajo črez neki greben in izginejo za njim. Samo ena se ustavi ob skali, odkoder me more videti; to je varuh, ki hoče opazovati, ali preti od moje strani kaka nevarnost njegovi čredi. Popolnoma nepremično stoji in gotovo bi ga sedaj stoječega ne zapazil, ako bi ga ne bil prej zasledoval, ko je plezal na greben.

Rad bi ga prestrašil; namerim s svojo palico proti njemu, kakor bi držal puško, in poskusim posnemati pok puške — kozel se ne gane. Potem jamem kamenje metati proti njemu, pa tudi to ga ne gane — divji kozel dobro presodi daljavo in ve, da mu kamenje ni nevarno.

Za malo se mi zdi, da me ima ta divjak za bitje, katerega se ni treba nič bati, seveda pa mi je tudi všeč njegov pogum. Napravim še eno poskušnjo, o kateri so pripovedovali lovci. Nekaj korakov skočim naprej in se skrijem za veliko skalo, tako da se vidi le moja glava; potem počasi dvignem palico, kakor da bi bila puška, in namerim proti divjemu kozlu. V istem hipu poskoči žival, zdirja po plazu in mi izgine izpred oči. Žival je toliko

razsodna, da je takoj spoznala, da se ji je bati le skritega sovražnika.

Zopet jamem lesti po skali navzgor. Stopinje so varno v skalo vsekane in dobro zavarovane s klini in deloma z vrvmi, tako da stopam kvišku čisto brez nevarnosti. Pot je izdelana enako kakor od Kredarice do Malega Triglava in je pristopna za vsakoga, ki se zna previdno poprijemati, samo da ni vrtoglav.

Po polurnem plezanju dospem na vrh sedla in že stojim čisto pod Štruco. Zavijem na desno in stopim na vrh Štruce, toda samo za toliko, da morem reči, da sem bil na njem; preveč se mi mudi, ker se začenjajo okoli Grintavca megle zbirati.

Potem jo mahnem naprej proti Skuti; samo pri naravnem vodnjaku se še ustavim, ki leži čisto ob potu mimo Štruce. V skalo je vdolbena precej globoka, štirioglata jama, ki je pristopna od ene strani. V tej jami stoji voda precej visoko; danes je pokrita z ledom, ki človeka drži. Pod ledom se blešči jako bistra, čista vodica. Nekoliko odkrušim ledu in si natočim kozarec bistre tekočine; dosti si je ne upam piti, ker je jako mrzla, jaz pa razgret. Toda že malo požirkov me dobro okrepča; postal sem pa že tudi res potreben, ker sem bil od hoje in precejšnjega potenja čisto suh.

Bistra, hladna voda v tej višini je jako ugodna za izlet na Skuto.

Od sedla pod Štruco gori proti Skuti se je raztezalo ta dan veliko snežišče; kadar ni toliko snega, je pot gotovo čisto varna. Prostor med obema gorama ima podobo skoro okroglega kotla, iznad katerega se Skuta polagoma dviguje. Danes je pot nekoliko opasna; snega je namreč toliko, da pokriva skoro ves kotel in da se ga ni možno ogniti. Vrhutega je bil sneg vsled silnega mraza trd in gladek kakor led. Prav previdno sem moral torej stopati po polagoma vzpenjajočem se pobočju, in hoja je bila prav neprijetna. Poleg tega pa je razsajala tukaj gori silna burja od severnovzhodne strani. Da mi ni bilo treba vedno z roko držati klobuka, se zavežem z ruto; s tem sem tudi zavaroval uboga svoja ušesa, ki so me vsled ostrega piša že začela hudo boleti. Roke so mi čisto otrpnile, toliko da sem še mogel palico držati. Tudi nos se je začel bridko pritoževati; toda njemu ni bilo pomoči. Čeprav sem izkušal nagleje korakati, ogreti se nisem mogel, in mraz me je tresel po vsem životu. Zavetja ni tukaj nobenega.

Tako sem stopal ves premrl, težko sopé, po snežišču proti vrhu ter nisem niti več pazil na okolico. Moj pogled se je samo še zanimal za stopinje, ki jih sem s črevlji in palico vsekaval v sneg. Tako sem prišel na kraj, kjer se je snežišče bolj in bolj strmo napenjalo proti vrhu Skute, in že sem stal na precejšnji strmini. Rob snežišča že zapazim nad seboj, še nekaj stopinj in gori bom!

Toda ne boš! mi veli burja; nenadoma potegne okrog mene tako hud vihar, da me zmaje in vrže s trdnega stališča. Sedaj pa jo začnem kraspati po snežišču. Vihar me zopet in zopet zgrabi, in ker ne drži nobena stopinja, zdrčim navzdol. Vržem se

na tla in zapikujem palico v sneg, da bi se ustavil; toda palica ne prodre ledene skorje in me ne more udržati. Sedaj se pa ni več šaliti; pogled navzdol me pouči, da sem zašel v znatno strmino in da gotovo z veliko silo zdrčim proti skalovju, ki se razprostira na spodnji strani snežišča, in ako priletim ob skale, bo gotovo vsaj nekaj prask. Z vso močjo se torej vzpnem pokoncu, zabijem dobro okovano peto dvakrat, trikrat v sneg in si napravim za trenotek toliko podlage, da se s skokom vržem na stran proti kraju snežišča; še enkrat zdrknem, toda še en skok se mi posreči, in sedaj dosežem iz snega molečo skalo, za katero se oprimem. Odtod se že lahko s palico iztegnem do kraja snežišča; trdno zastavim palico v robato pečino in preskočim zadnji del nevarne ledene stene. To se je seveda vse godilo hipoma.

Ogledam si prostor, koder sem drčal, in sedaj šele natančneje opazim, kako strmo je bilo dotukaj snežišče. Uverim se, da po tej gladki strmini ob tako hudem nasproti pihajočem viharju ni bilo možno priplezati do vrha snežišča.

Oddahnem si, potem se pa rajši z velikim naporom plazim po robatem skalovju ob kraju snežišča, nego da bi še enkrat stopil na sneg. Sicer pa nimam več daleč; še nekaj minut, in na vrhu Skute stojim.

(Dalje prihodnjič.)

S cepinom in vrvjo.

Spisal I. M.

(Dalje.)

Skoraj navpično pod teboj se razprostira v vsej dolžini in širini Uebelthal Ferner, obdan od silnih velikano, ki so podobni ledenim goram ob obali Ledenega morja. Žugajoč ti reže nasproti temne razpoke Botzerja (3260 m), rogljasta Schwarzwandspitze (3360 m) ti kaže ponosno svojo gladko črno steno, ki se do vrha vzpenja med bleščečim ledovjem. In ko si se nagledal Sonnklarjevih ledenih sten, obvisi ti oko na Zuckerhütlu, ki kraljuje nad Stubbajskimi vrhovi s svojimi 3511 m. Svoje sladko ime ima po pravici, ker je podoben velikanskemu stožcu sladkorja. Ako bi ga videla kaka „kofetarica,“ gotovo bi si želela zraven še morje kave.

Takoj za hišo stoji na severni strani kakor na straži Wilder Freiger (3426 m), in onostran Grüblskega ledenika se dvigujejo progasti Feuersteini (3273 m) z mnogobrojnimi drugimi vrhovi. Globoko pod menoj se je pa smehljala zelena Ridnaunska dolina in me vabila na svoje mehke livade. „Zastonj me vabiš“, sem si mislil, „videla me nikdar več ne boš“.

Tudi razgled na bolj oddaljene planine je jako lep. Seveda najlepše se ti kažejo Oetzthalski vrhovi, Dolomiti in del Ortlerske skupine.

„Bon žur, mosjé“, začujem za seboj. Ozrem se in zagledam na pragu kup pledov, havelokov in odej, iz katerih je boječe molel Francozov kljukasti nos in zaspano gledalo dvoje radovednih oči.

„Erlik, erlik“, je čivkal mosje izza svojega zatišja, „aber su kalt“.

Odeje so se obrnile, nos in oči so izginile in mosje je vlekel vse nazaj v toplo posteljo. Videl ga nisem več. Mogoče, da se v Rusiji kdaj srečava.

3. Zuckerhütl (3511 m).

Izmed vseh višjih avstrijskih gorovij so bile Stubajske planine gotovo najprej znane, zakaj mimo njih vodi starodavna cesta čez Brenner. S svojo lepoto so vzbujali pozornost gotovo že Rimljanom, Germani so vihrali mimo njih v italske nižine in nemški cesarji so občudovali na svojem potu v Rim njih snežnobeke vrhove. Seveda nanje niso lazili, ker ni bilo gori ničesar, kar bi bilo vredno pleniti; nje je gnalo le iz višave v nižavo, ne pa kakor hribolazce iz doline v gore. Ko so pa v 15. stoletju v Schneebergu začeli rudo kopati, povečalo se je tudi zanimanje za sosednje vrhove. Zlasti cesar Maksimilijan je rad zahajal v te kraje in v njih prirejeval velikanske love. Prišel je tudi na neki ledenik, kakor se je sam pohvalil. „Der grosse Waidmann“, piše namreč sam o sebi, „ist gebessen auf dem höchsten gepirg in Europa. Und ist auff solhen perg komen, das Er das ertreich, noch den perg bernert hatt. Es ist auch sichr vor noch nach kainer heher und neher dem himell gebest als Er“.

Vendar so do srede minolega stoletja le posamezni turisti zašli v ta ledeni svet. Posebno ledeniki okrog Becherja so bili docela neznani. Celo o bližnjem Schneebergu so le toliko vedeli, da se na koncu Ridnaunske doline razteza velikanski ledenik, ki obsega prostor sedmih sodnih okrajev. Ko je pa l. 1867. pripihal prvi vlak čez Brenner, se je obrnil tok turistov v Stubajске planine, in kmalu je stalo več koč po raznih vrhovih in sedlih.

Najlepša skupina v tem jako razsežnem gorovju je gotovo Pfaffengruppe. To ime je jako staro; najdeš ga že v Maksimilijanovih lovskih beležkah (Gejaid-puch). Telfeški župnik je imel namreč blizu teh ledenikov svoje pašnike, in tako je dobila vsa skupina od njega svoje ime. Najimenitnejši vrhovi v njej so Zuckerhütl (3511 m), Wilder Pfaff (3471 m) in Pfaffenschneide (3498 m). Prvi se je posladkal s Zuckerhütлом neki hribolazec z Dunaja, po imenu Specht, l. 1862. Tudi jaz se nisem mogel premagati, da bi si ga ne bil malo privoščil. Poprej sem si ga pa hotel še ogledati z vrha Wilder Pfaff.

Gore so bile ravno v najlepšem jutranjem žaru, ko sva z vodnikom zapustila Becher in stopila zopet na Uebelthal Ferner. Ledenik je tu raven skoraj kakor ne preveč vegasta miza. Mahala sva jo urno, da nama je zmrzli sneg kar škripal pod nogami. Zarja je komaj izginila z najvišjih vrhov, in že sva prišla mimo samotne Müllerjeve kočice na Pfaffennieder in pred nama se je vzpenjal Wilder Pfaff s temnimi južnovzhodnimi stenami. Vse gore v obližju so namreč na severni in zahodni strani vkovane v debel led in sneg, na južni in južnovzhodni strani so pa popolnoma čiste, t. j. brez snega.

Takoj se lotiva sten, ki so silno lahke. Tuintam sva si malo pomagala z roko in ob šestih sva bila že na vrhu. Ogledoval si tu nisem dosti okrog, ker me je Zuckerhütl preveč vabil. Mudilo se mi je pa res gori; iz Stubajске doline se je namreč začela zopet plaziti megla in hotel sem biti na vsak način pred njo na vrhu. Najprej sva morala kakih 100 m zopet navzdol na škrbino med obema vrhoma. Navezala sva se na vrv in v par minutah sva se pripeljala po ledeniku doli. Silno strmo se vzdiguje iz škrbine ogromni, 250 m visoki Zuckerhütlov stožec, odet z bleščečim ledenim plaščem. Ker je bil ledenik v začetku pokrit še z debelim snegom, sva poskusila na njem svojo srečo. Izprva je šlo še precej dobro, ker sva si kar z nogami delala stopinje v sneg. Toda še nisva bila napol pota in že niso niti dereze več prijele. Čist led se nama je blesketal nasproti, strmina je pa rasla na 55°—60°. Sedaj sta morala cepina peti. Kruselburger je stopinje sekal, jaz sem jih pa razširjeval, ker sva jih nameravala rabiti še na povratku.

To delo je bilo precej zamudno. S strahom sem pogledal včasih nazaj, če naju doide megla. Glej ga spaka! že se valja po Sulzenskem ledeniku. Grozeče povzdignem cepin, grozovito zamahnem in — kos ledu sfrči bliskovito navzdol po ledeniku naravnost — v meglo. Smrtno zadeta od moje granate, se nesnaga začne zvijati in urno se skriva v dolino. Toda kmalu se zopet ojači in se prikaže tihotapsko ob ledenikovem robu; tu zauka vodnik, in bila sva na vrhu.

Obilo sem bil odškodovan za trud. Dolgo časa je že preteklo, odkar sam zadnjikrat stal „visoko vrh planin“ in užival krasoto planinskega sveta. Kolikokrat sem si pač med tem časom želel iz tesnega zidovja v širne, proste planine, hrepenel v mestnem hrupu po gorski samoti. Pogosto bi bil rad zbežal iz družbe veselih ljudi v družbo nemih, toda obenem tako glasno govorečih ledenih in skalovitih vrhov. Naveličan mestnega šuma sem taval še pred par dnevi po prašnih ulicah ter željno čakal trenotka, ko bodem mogel poleteti v gore, kakor pričakuje težko ptica selilka, da sme v neprijazni jeseni na gorki jug. In sedaj stojim že tisoče metrov nad vročo, prašno nižavo. Skrbi, bridkosti in prevare, katere mora bolj ali manj vsak izkusiti med svetom, sem pustil ž njegovim šumom vred daleč in globoko pod seboj. Prost in brez skrbi diham čvrsti planinski zrak in si naslajam srce s pogledom na mogočna dela Vsemogočnega. Nič me ne spominja na ničevnost in minljivost človeško, čutim se nekako bliže neskončnosti . . .

Toda kam sem zašel! Hotel sem popisati razgled, sedaj pa razkrivam občutke, ki so me navdajali, ko se je razgrnila pred menoj skoraj polovica Alp.

Hitro sem zopet spoznal nebroj Oetzthalskih vrhov, katerih mi ni več zakrivala nevoščljiva megla. Nalik ledeni kupoli se je bleščala na temnomodrem obzorju Weisskugel; nič manj ponosno se ni dvigala iznad ledenika Hinter-Eis-Ferner nego njena tekmovalka Wildspitze. Za njo sem z velikim veseljem opazil Königsspitze, ki se mi je pa zdela bolj steni podobna. Ako bo lepo vreme,

sem si mislil, jo črez par dni nekoliko bliže ogledam. Najmo-gočnejši se mi je pa zdel Bernina, kateremu sem seveda tudi obljubil, da ga počastim s svojim pohodom. Na jasnem jugu so sivele nebrojne osti razoranih Dolomitov. Zopet sem zrl prekrasni Sorapisov ledenik, ogromno piramido Antelaa, dolgi greben Mar-marola in strmo steno najvišjega Treh stolpov (Drei Zinnen). Spomnil sem se časov, ko sem hodil ob njih vznožju, ko sem počival v mehki travi ob jezeru Misurini in občudoval njih krasoto. Zastonj sem pa na vzhodu iskal Velikega Kleka — zagrnen je bil v običajno meglo. Tudi Zillerthalske planine niso bile čiste. Stubajske vrhove sem pa videl kakor na dlani. Naj omenim izmed njih le Schran-Kogl (3500 m) s Schwarzenberškim ledenikom, Schwarzenberg z Alpeinskim ledenikom, Hinterer Brunnenkogel (3326 m) in skalnati strmi Tribulaun (3102 m), na katerem je kmalu potem, ko sem se bil seznanil z njim, strela ubila dva hribolazca. Onostran široke Inske doline sem pa opazil sive rebri Wettersteinskega pogorja. Videl sem tudi daleč doli v Stubajsko dolino, iz katere je pa vedno bolj silila megla.

Slednjič sem se vendar moral ločiti od krasnega razgleda. Jaz bi bil najraje šel po isti poti nazaj; saj stopinje so bile že narejene in blizu škrbine sem se veselil prijetne vožnje. Vodnik je pa menil, da bi se utegnila malo prezgodaj in prehitro odpeljati, in sicer morda celo v kako razpoko, kamor nisva bila prav nič namenjena. „Pojdiva“, je rekel, „raje črez južnovzhodne stene, tam bo veliko varnejše“.

Pregledala sva vozle na vrvi, če se niso omehčali, potem sva pa zlezla v skale. Kmalu pod vrhom sva prišla v precej strm dimnik. Bil je poln ledenih sveč in drobnega snega. Kruselburger se je zasidral za skalo, jaz sem pa moral splezati doli. Med potjo sem polomil vse sveče in ometel ves sneg; druge neprijetnosti ni bilo, kakor da je tuintam zašla kaka svečica za rokav ali pa se mi je peščica snega usula za vrat. Ko je bil dimnik lepo osnažen in ometen, je prilezel Kruselburger za menoj in se mi porogljivo smejal, ko sem si otepal sneg z obleke. Potem sva prišla do precej nerodnih skal, ki pa imajo to dobro lastnost, da jako dobro drže. Lezla sva zelo urno po njih.

Kmalu sva pa naletela na ozke, ploščate skale, ki so bile silno strme in prav po nepotrebnem z ledom prevlečene. Moral sem sekati vanje stopinje, ali da se bolje izrazim, strgati led strani. Zaradi večje varnosti se je premikal vedno le en sam. Zase sem bil sicer brez skrbi, ker me je Kruselburger, zasidran v skalovju, držal na vrvi; toda če bi se bil ta prekucnil, ko je plezal za menoj, in prigrmel mimo mene, bi ga bil jaz prav težko udržal, ker bi bil sunek presilen. Oba bi bila gotovo potem pobirala svoje razbite kosti doli na Sonnklarjevi škrbini, ako bi bilo sploh kaj pobirati.

Ker sem se pri sekanju stopinj moral vedno z eno roko držati, da nisem omahnil, sem se kmalu naveličal tega pustega dela. Sklenila sva torej kreniti na ledenik. Obrnila sva se na levo proti severu. Ko sva pa priplezala na konec stene, sva zapazila, da

reži med njo in ledenikom široka zev. Kazalo nama ni drugega kakor črez skočiti. Ledenik ni bil tu na srečo več čist, ampak pokrit s precej debelim snegom. Skočil sem kolikor mogoče daleč, da ne bi priletel na rob, ki bi se bil gotovo pod menoj utrgal. Takoj sem zdrknil na kolena in začel dričati navzdol. Ustavil me je cepin, ki sem ga globoko zapičil v sneg. Ko je pa še vodnik poskočil črez, sva se naslonila na cepine in se odpeljala bliskovito navzdol. Naenkrat sva bila na škrbini.

Kruselburger je oprtal nahrbtnik, nateknila sva črne naočnike, ker je solnce zelo pripekalo, in odmahala sva po Sulzenauskem ledeniku. Ko sva prišla na Pfaffenjoch (3230 m), sem se še enkrat ozrl na Zuckerhütl, ki ga pa že nisem več videl. Za hrbtom se nama je priplazila megla in skrbno zadelala njegovo glavo. Pod seboj sem pa zagledal Windnachovo dolino, po kateri sem hotel v Oetzthal. Spustila sva se navzdol po ledeniku Pfaffen-Ferner, ki je v poletnem času zlasti v dnu jako razpokan. Varno sva stopala po sneženih mostovih, ognila se večjih razpok in opravila sva srečno. Po kratkem počitku se je Kruselburger vrnil nazaj na ledenik, jaz sem jo pa udrl po stezi v dolino.

(Dalje prihodnjič.)

Po Hrvaški Švici in okolici na kolesu.

Spisal Juraj Lubič.

(Dalje.)

Zagreba ne bom opisoval. Deloma to ne spada v ta spis, deloma je to znamenito mesto, ki je poklicano v bodočnosti igrati veliko vlogo, že znano. Samo to naj omenim, da sem si zopet ogledal krasno Strossmayerjevo galerijo slik, gledališče, prirodoslovni kabinet, vzpenjačo, dirkališče, Markovo cerkev in druge stavbe, na katere morejo biti Zagrebčani ponosni.

Zagreb je, odkar ga nisem videl, v mnogih ozirih napredoval. Čudil sem se pa, da še nimajo električnega tramvaja. Ali morda pripravljajo kaj boljšega — kdo ve? Neprijetno me je tudi dirnilo, da mestna uprava ne stori nič proti največjemu sovražniku mesta, proti prahu. Ako drdra voz pred teboj po cesti, recimo po Savski ulici, katera pelje do prepotrebne in zelo obiskovanega kopališča, potem je vsa ulica v oblaku prahu in ti si videti, kakor da si se po prahu valjal. Časniki so ta nedostatek že hudo bičali, a nihče se ne gane.

Zapustil sem Zagreb z zavestjo, da sem tam precej hitro živel.

Pot me je peljala skozi zagrebški raj — Maksimir, kjer ima knezonadškof v prelepem parku grajščino in vse udobnosti, ki si jih razvajan človek le more misliti. Ako posetiš Zagreb, ne pozabi na ta park. Tukaj ti izgine vsakdanjost, srce ti veselo utriplje in čutiš se povzdignjenega nad ničevi svet. V parku, ki meri $2\frac{1}{2}$ km², kar vrvi mestne gospode, ki išče ob vročih dneh hladu pod košatim drevjem in se naslaja z mamljivim vonjem pestrih domačih in tujih

cvetic. S tem parkom si je postavil kardinal Makso Vrhovac trajen spominek.

Cesta zunaj Zagreba do blizu Popovca (13 km) je jako slaba, zelo prašna in izvožena, šele potem se vozi dobro.

V Sesvetih sem naletel na semenj. Bilo je toliko sveta, da sem komaj, komaj prevozil skozi — ne vem, se li še kdo tako brani raz kolo stopiti kakor jaz.

Semenj na Hrvaškem ni nič prijetnega za nevajena ušesa, osobito, ako ne razumeš jezika. Grozno vpitje, pokanje z rokami, mukanje govedi, vnebovpijoči klici kruljavih siromakov, ki so navadno vsi — muzikalni. Ti večinoma pojo — pa kako! — ter se spremljajo z goslimi, na katerih je mesto predrage strune napeta cenena vrvca. Zadostuje samo ena taka struna, saj jih tudi slavni Paganini ni več rabil. To pa brenči, kakor da bi se devet sršenov preganjalo po goslih. Ciganov ne manjka na nobenem semnju. Tu jih imaš kar dve vrsti, hrvaške in mažarske. Mažarski obračajo pozornost na svojo čedno, fantastno-pestro opravo. Trgujejo s konji in videti so imoviti, vsaj kolikor se more soditi po njih izdatkih. V Varaždinu n. pr. sem jih videl celo tropo v eni prvih gostilnic, kjer so si privoščili boljših jedil. Pivo jim ni zadostovalo, zato je njih poglavar večkrat skočil v nasprotno prodajalnico in prišel nazaj s steklenico konjaka, ki so jo stari in mladi na mah izpraznili. Tip teh ciganov je prav orijentski. Imajo lepe, interessante obraze, popolnoma črne lase, ki jim vise ob obrazu v velikih kodrih. Zaradi tega se precej razlikujejo od naših ciganov, katerih pleme se je že pomešalo z domačimi in ki se včasih od navadnih ljudi razločujejo kvečjemu po govoru. Na semnju ne sme manjkati domačega kvarteta na lok ali pa majhnega tamburaškega zbora. Kakor je videti, ima narod veselje do glasbe, kajti noben prodajalec nima toliko kupcev, kakor imajo navedeni „umetniki“ pobožnih poslušalcev. V večjih krajih svira o tudi na cimbale, na katerih kažejo igralci čudovito spretnost.

Vsi taki in enaki glasovi so mi doneli na uho, ko sem prav počasi vozil skozi vas; bil sem pa vesel, da sem kmalu prišel s šumnega semnja.

Nepoznanje cest sem pa moral dobro plačati. Pozabil sem bil namreč pri odpotovanju iz Zagreba pregledati karto, zato sem na kratko vprašal konec Sesvetov, kjer se ceste dele, katera cesta vodi v Belovar. Rekli so mi kreniti na levo, in v istini sem bil kmalu v Belovaru, vendar ne v „slobodnem gradu“, marveč v čisto navadni, majhni vasi. Kmetu, ki mi je bil dal direkcijo, nisem zameril, saj ima človek v mislih navadno le bližnje kraje. Vendar se nisem hotel vrniti, ker je moj princip „naprej“, a ne „nazaj“.

Dospel sem po lepi, gladki cesti ob opoldanski vročini v Sv. Ivan Zelina (od Zagreba 31.6 km), kjer sem si v dobri gostilnici okrepčal dušo in telo. Tam je namreč „čitaonica“, kjer sem po veliki prijaznosti nekega gospoda smel prebrati razne novine. Prevroče je bilo, da bi si bil ogledal kraj. Videti pa itak ni nič posebnega. Stari grad, v katerem je „kotarski sud“, je še najzanimivejša stavba v vasi.

Ob treh popoldne sem nadaljeval svojo pot; neznosen pritisk solnca pa me je navdajal z neprijetno slutnjo. In res, komaj sem sedel tri četrti ure na kolesu in se mučil po slabi valoviti cesti, že so se preganjali po nebu črni oblaki, ki so prišli kar nenadoma od nekod. Bliski so švigali po zraku in jela je pihati hladna sapa, ki je postajala čimdalje silnejša in neprijetnejša. Kar se je le dalo, sem pričel pritiskati, vendar nisem mogel z oblaki tekrovati. Ko sem bil popolnoma na planem, oddaljen od ljudi in hiš, je jelo padati in je padalo in padalo po meni tako dolgo, da sem ves premočen pridirkal v vas Krkač, kjer sem planil pod streho vedrit.

Bog Kranjca ne zapusti, pravi pregovor, in res mi je bil izredno milosten. Že za četrto ure je bila nevihta pri kraju, in poslovil sem se od vaške mladine, ki me je gledala kakor deveti čudež božji.

Toda, kaka je bila cesta? Ako bi bila izprana, bi bilo za silo voziti, ali dež je napravil na njej neko grozno, lepilo podobno brozgo, ki je zavzemala celo širino ceste tako, da se ni bilo mogoče nikamor ogniti. Vozil sem že po groznih cestah tam doli globoko v Slavoniji, kaj takega pa še nisem videl. Vedel sem, da ne bom več daleč prišel tisti dan, vendar v vasi, kjer ni niti ene krčme, nisem hotel ostati, zato sem se pogumno spustil v temno negotovost, seveda peš. Vsakih pet minut se je toliko blata nabralo okoli kolesa, da se ni moglo sukati in sem ga moral venomer snažiti. Vdan sem bil popolnoma v voljo božjo kakor Lazar in sem vso to nepriliko prenašal z neumevnim mi humorjem. Pa saj sem tako potoval samo 7.4 km do Vrbovca, kjer me je pozdravila že trda cesta, in sem mogel tako ali tako voziti 6 km do Gradca (od Sv. Ivana 24.9 km).

Nad železnično postajo sem krepčal svoje izmučene ude. Pri tej priliki sem zvedel, da je veliki grad z vrtom sredi vasi last zagrebškega knezonadškofa.

Cesta odtod dalje je zelo slaba, kamenita, izvožena in polna klancev, po katerih je ravno zaradi kolesnic in kamenja skoro nemogoče voziti. Dežja tam ni bilo dosti. Že med potjo sem se uveril, da danes Belovara ne bom videl, ker se je solnce jelo že umikati in sem bil tudi že dovolj izmučen.

Dospel sem, prevoživši tisti dan 69.4 km, ravno še v mraku v Sv. Ivan Žabno (od Gradca 12.9 km), kjer sem se utaboril v prvi gostilnici. Vesel sem bil, ko sem zvedel, da dobim tam prenočišče. Takoj sem se malo po vasi ogledal.

Vas je zelo dolga in ima široke ulice, dve cerkvi in parni mlin, leži pa na griču ob železnični postaji. Moje ogledovanje torej ni moglo trajati dolgo.

Tukaj se križajo ceste. Ena pelje proti severozahodu v 11 km oddaljeni, zgodovinsko znani Križevac (kviževački statuti), druga proti jugovzhodu v Belovar (22.6 km), ena proti jugu v Farkaševac in ena proti jugozahodu v Gradec (12.9 km), odkoder sem prišel.

Večerja mi je dobro teknila, prenočišče pa je bilo imenitno, vsaj takega še nisem imel, kar me zemlja nosi. Težko je povedati, kam so me vrgli. Sobarica me je peljala skozi labirint v prostor,

ki ni bil podoben niti kleti, niti usnjarnici, niti skladišču — vse je bilo, samo soba ne; tudi zapreti se ni dalo. Ena postelja in en stol je bilo vse pohištvo. O postelji molčim, o stolu pa se ne da nič govoriti.

Nisem bojazljiv, vendar sem prvič v tujini premišljeval, kaj bi se dalo v lastno varnost učiniti; saj sem bil kakor na cesti. Svojo listnico sem spravil nekam pod blazino, vzel samokres v roke ter legel — k počitku. Očesa pa nisem mogel, tudi ne smel zatisniti nalik vojaku na straži. Telovadil sem celo noč po postelji in poslušal, od katere strani bi utegnil kak lopov v mojo „sobo“ vdreti; tudi sem poskušal, kako bi se dalo v temni noči z uspehom pomeriti s samokresom — toda nisem slišal drugega kakor strašno grmenje, ki je vcepilo v moje srce sladke nade za drugi dan.

Izmučen, zaspan in razmršen kakor srakoper, sem vstal ter zarana bežal, kar se je dalo, iz nepozabnega „hotela“ proti Belovaru.

(Dalje prihodnjič.)

Društvene vesti.

Novi člani. Češke podružnice: Gospa Marija Pisecká pl. Krahnsfeld na Smichovu (ustanovnica); gospica Marija Palloušova v Pragi; P. Prokop Vávra, katehet v Pragi; Češki klub velocipedistov v Plznu. Savinske podružnice: Dr. Oroslov Kristan, zdravnik v Ormožu; Franc Mayer ml. v Šoštanju.

Darila. Osrednjemu društvu: Občinski svet ljubljanski redne podpore 600 K in izredne podpore 600 K, skupaj 1200 K; posojilnica v Radovljici 100 K; gosp. Ivan Mankoč, veletržec v Trstu, 12 K. Savinski podružnici: Okrajna hranilnica v Slovenjgradu 10 K; posojilnica v Konjicah 10 K; posojilnica v Gornjem gradu 50 K; posojilnica v Ptuj 30 K; posojilnica v Šmarju 30 K; gospod Fran Šarb, župan v Gornjem gradu, 4 K; sklad v gostilni pri Fr. Spendetu v Gornjem gradu 1 K 60 h.

Na planinskem večeru osrednjega društva dne 19. t. m. je predaval g. Anton Gregorec o fotomehaničnem proizvajanju slik ter o osnovi avtotipije in cinkografije. Predavanje je bilo jako poučno in zanimivo, ker je g. Gregorec razkazaval reproduksijske načine tudi na svojih krasnih izdelkih. Vsakdo se je lahko poučil, kako se dandanes po fotografijah delajo klišeji iz cinka in bakra. Svoje predavanje priobči g. Gregorec, ki je strokovnjak v tem oziru, v našem listu.

IV. shoda slovanskih časnikarjev, katerega spored je priobčen na st. 80., se udeleži tudi naše društvo. Odbor naš bo na službo dragim gostom pri vseh izletih. Pripravlja se tudi lepa knjiga o Bledu in njega okolici s slikami, ki se podari udeležnikom shoda. Vse čast. člane prosimo, naj se udeleže shoda in izletov, ki so naznanjeni, da se čim bolj seznanimo z drugimi Slovani in jih opozorimo na naše lepe kraje.

„Slavjanski Vjek“, ugleden ruski list, ki je letos že enkrat simpatično omenil našega društva, prinaša v svoji zadnji 41. številki z dne 14. marca t. l. sledeči članek: „Slovensko planinsko društvo, osnovano leta 1893., ima cilj, olajševati dostop do Alp in posredovati turistom

poznavanje slovenskih dežel: Kranjske, Koroške, Štajerske in Primorske. Vse te dežele se odlikujejo po nenavadni krasoti in raznoličnosti prirode, po obilih jezerih s prekrasnimi kopališči, solnčnimi in zračnimi zdravilišči, slikovitimi slapovi, podzemskimi jamami i. t. d. Na žalost so vse te krasote malo znane potujočemu občinstvu, premnoge niti niso dostopne niti izkoriščane po Slovencih samih. V tem oziru je delavnost „Slov. planinskega društva“ jako koristna tudi v povzdigo materialnega blagostanja slovenskih dežel. Leta 1901. je imelo društvo 1470 članov in 8 podružnic. „Slov. planinsko društvo“ proučuje in izsleduje rodne planine ter seznanja z njimi turiste. V to svrho gradi nove gorske steze ter olajšuje in popravlja pota — nad 300 potov je že priredilo s stopnicami in s slovenskimi kažipotnimi napisi. — Do 1. 1901. je bilo zgrajenih 18 koč in zavetišč za turiste na gorskih višinah, kakor na pr. na Triglavu, najvišji gori na Kranjskem, bogati po razkošni alpski flori in obkroženi po celem ciklu narodnih pravljic in poetičnih bajk. Društvo ima tri meteorologijske postaje in od 1. 1895. izdaja svoje posebno glasilo „Planinski Vestnik“, ki prinaša potopise in za turiste najpotrebnejše vesti. Osrednji odbor posluje v Ljubljani. Sedanji čas se pripravljata dva podrobna „kažipota“. Nadejati se je, da bodo po zaslugi tega energično delujočega planinskega društva cenitelji prirodnih krasot obračali večjo pozornost na ta slovanski del Alp, tem bolj, ker se je avstrijsko ministrstvo zavzelo, da se radi privabljenja ruskih turistov izda „Putevoditelj“ v ruskem jeziku“.

To simpatično poročilo o naših deželah in o delovanju Slov. plan. društva nas je jako razveselilo. Srčna hvala bratom Rusom, ki so se začeli tako vztrajno zanimati za prelepe pokrajine naše in za naše delovanje! Slovenska Švica jih srčno pričakuje!

Književnost.

Jan Lego, znani slovenoljub, je opisal lani dve krasni točki naše divne Gorenjske svojim češkim rojakom. V listku „Narodnih Listov“ (popoldanska izdaja) z dne 3. sept. 1901. l. je izšel njegov „Obrázek ze slovinských Alp: Vodopad Radoviny“. Iz Bleda nas vodi preko Rečice in Gorij do Vintgarja in čarokrasnega „šuma“ Radovine. V istem listu z dne 30. dec. je prišel na svetlo Legov pesniško krasni opis „Stola“, katerega je obiskal pisatelj leta 1872. Z Javornika je krenil na večer, prenočil v neki ovčarski koči in gledal s Stola solnčni vzhod. „Neštevilnokrat sem videl na morju, kako solnce vzhaja in zahaja, in ni si mogoče misliti kaj veličastnejšega od tega prizora; toda tudi opazovanje solnčnega vzhoda z vrhunca 2239 m visoke gore ustvarja vtisk nedopovedljivega veličastva, in ko bi primerjal vtiske obeh teh enakovrstnih, ali ipak različnih pojavov, bi dejal, da spremlja solnčni vzhod na morju ono resno veličastvo, pred katerim se človek globoko klanja, v tem ko se javlja solnčni vzhod, opazovan z visoke gore, v onem premilem veličastvu, ki napolnjuje človeška srca z blagostjo in radostjo. Dolgo sem stal molče, od vzvišenih čutil premagan; ko sem se pa ozrl po svojem vodniku, je on klečal in molil“. Potem opisuje menjavo barv, ki jo provzročuje solnčni vzhod,

in divni razgled s Stola ter sklepa s pomenljivimi besedami: „Bil je to eden iz najlepših dni mojega življenja, katerega se vedno živo spominjam in se ga bom še spominjal“.

I. V.

Raznoterosti.

Kraljevo rožo (Daphne Blagayana) so v novejšem času zasledili tudi na Kozjem nad Zidanim mostom in v Ločnici*) na Igálu, kjer jo ljudje imenujejo „igálko“. Veseli nas, da je ta krasna cvetlica bolj razširjena v naši domovini, nego se je dosedaj mislilo, a srce nas boli, ko jo vidimo vsak tržni dan po cele koše na mestnem trgu ljubljanskem, kjer jo kmečko ljudstvo prodaja za slepo ceno. Ako pojde tako dalje, jo gotovo uničijo v kratkem. Znani so nam kraji, kjer so jo domači ljudje, večinoma otroci, tako temeljito z najmanjšimi popki potrgali in poruvali, da v par letih tam gotovo ne bode nobene cvetke več. Ista nevarnost preti tudi kranjskemu jegliču (Primula carniolica), ki se skoraj gotovo nahaja le na Kranjskem. Tudi to prinašajo ljudje v veliki množini s koreniki vred na trg. — V tem oziru se mora nekaj storiti, ako nočemo, da izginejo naše najlepše in najimenoitnejše cvetke za vedno v naših krajih, da jih ljudstvo popolnoma ne zatre. Čemu je izšel zakon zoper tako uničevanje flore?? Prosimo, da ga javna oblastva spravijo v veljavnost.

Avstrijski klub turistov, ki je štel lani 9073 članov, ima iz svojih koč in hotelov na Raksi in na Snežniku lepe dohodke. Iz sedmerih koč je dobil najemnine 7000 K. Ostale koče so pasivne. Vsega skupaj ima klub 33 koč, razen tega 44 razgledišč.

Nemško-avstrijsko planinsko društvo šteje sedaj v 275 sekcijah 52.089 članov. V Avstriji je 98 sekcij s 14.199 člani, v Nemčiji 177 sekcij s 37.890 člani. Med sekcijami jih je 43, ki imajo po več nego 300 članov.

Ogrsko karpatsko društvo šteje 3000 članov. Dohodkov je imelo lani 22.000 K. V lastni hiši vzdržuje društvo alpski muzej, v katerem je zbranih že 16.000 predmetov.

Veliki Klek. „Glocknerhaus“ je obiskalo lani do 7. sept. 4108 oseb. Od Heiligenbluta vodi do te koče, pravzaprav hotela celovške sekcije D. Ö. A. Va., 7 km dolga cesta, ki je stala nad 160.000 K in za katero sta prispevali dežela in država. Toži se pa, da ni cesta dobro trasirana, da je zato predraga in da bo tudi nje vzdrževanje neprimerno drago. Popolnoma bo gotova šele v 7 letih. — Kočo nadvojvode Ivana pod vrhom Velikega Kleka je obiskalo lani 942 turistov.

Preko Arlberga je šlo l. 1901 nad 5600 potnikov, za 400 več nego l. 1900.

Vrh Mont Blanka, najvišje gore v Evropi, spada k italijanski občini Courmayeur. To se je, kakor poroča „Revue Alpine“, dognalo šele zadnji čas. Po tej vesti je Mont Blank na italijanski strani ves last imenovane občine, na francoski strani pa v smeri proti Chamonixu do spodnjih ledenikov.

*) Ločnica je dolina za Sv. Katarino pri Medvodah.

V **Francoskih Alpah** je v prilični višini 2500 m nad 20 vojaških trdnjav, v katerih biva moštvo celo leto, torej tudi po zimi.

Preko Alp v balonu. Mestni svet v Chamonixu je prepustil za zgradbo alpskega aerodroma potrebno stavbišče, za katero je prosil Dumontel, ravnatelj in organizator francoske misije za plovbe v balonu preko Alp. Balon, ki se zgradi, bo obsegal 200 kubičnih metrov. Poskusne plovbe se opravijo v mesecih juniju, juliju in avgustu letos, nato se izvrši plovba preko Alp v Švico ali v Italijo.

Pripravljalni odbor slovenskih časnikaarjev v Ljubljani

se usoja najvljudneje vabiti na

slovanskih časnikaarjev IV. shod,

ki se bo vršil

v Ljubljani o binkoštnih praznikih po sledečem sporedu:

Dne 17. maja: ob 8. zvečer **komerz** v »Narodnem domu«.

Dne 18. maja: a) ob 7. zjutraj na »Rožniku« sv. maša in skupni zajutrek; b) ob 9. dopoldne **IV. shod slovanskih časnikaarjev** v »Mestnem domu«; c) popoldne **ogledovanje Ljubljane in okolice**; d) ob 7. zvečer **banket** v veliki dvorani »Narodnega doma«.

Dne 19. maja: a) ob 8. zjutraj **izlet na Gorenjsko:** Šum, Vintgar in Bled; b) ob 3. popoldne obed v jezerskem salonu hotela »Toplice« na Bledu; c) ob 7¹/₄. zvečer **povratak** v Ljubljano; d) zvečer **sestanek** v »Narodnem domu«.

Dne 20. maja: a) ob 5³/₄. zjutraj **izlet** v **Postojino**; b) ob 9. obisk svetovnoznane jame; c) ob 2. popoldne **odhod** v **Trst**.

Udeležniki naj blagovolijo do **25. aprila** pripravljalnemu odboru IV. shoda slovanskih časnikaarjev v Ljubljani (gg. dr. Karlu Trillerju ali dr. Evgenu Lampetu) svojo udeležbo prijaviti. V pokritje stroškov za izdajo brošure blagovoli vsak udeleženec doposlati 10 K.

Samostojni predlogi se morajo naznaniti pripravljalnemu odboru v Ljubljani vsaj osem dni pred shodom.

Člani osrednjega društva plačujejo članarino osrednjemu odboru v Ljubljani, člani vseh podružnic pa svojim odborom.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K. Vseučiliščniki plačajo 3 K letnine in so prosti vpisnine.

„Plan. Vestnik“ prejmljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijake 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih, pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod Trančo, in pri gospodu J. Lozarju, trgovcu na Mestnem trgu v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

Sangrad pri Kranju

ob železniški progi Ljubljana-Trbiž.

Letovišče za tujce pod zdravniškim nadzorstvom, med gorami, v samoti, 465 metrov nad morjem Vsakovrsten komfort. Izvrstno bivališče za rekonvalescente

Sezona od maja do oktobra.

Cena šest kron na dan za zdravo in tečno hrano z vinom, za stanovanje, zračne, pečene, solnčne, gorke in mizle kopeli ter električno razsvetljavo.

— Dvakrat na teden obišče zdravnik letovišče. —

Lastnik dr. E. Globočnik v Kranju.

FRANC ČUDEN

urar v Ljubljani na Mestnem trgu

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilk. Vsi izdelki so priznani izvrstni in poceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

— Ceniki na zahtevanje brezplačno —

J. BONAČ

v Ljubljani v Šelenburgovih ulicah št. 5, nasproti nove pošte,

priporočam vljudno svojo

 trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam na ogled. V svoji knjigovoznici izdelujem vezi preproste in najfinije.

Prevzemljem izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah. Imam veliko zalogo vedno najnovejših razglednic.

— Edina zaloga svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda. —

Tvornica kartonaže z električno silo. Po naročilu izdelujem raznovrstne škatle.

Prekupnikom velik popust.

Karla Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

v Ljubljani na Dunajski cesti št. 16

priporočata svojo veliko zalogo planinske oprave: krampeže, svetiljke, cepine, dereze itd., potem raznovrstno železnino za stavbe, kuhinjsko orodje, najboljše orodje za rokodelce in vse vrste poljedelskih strojev.

GRİČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah štev. 9

priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna lodnasta oblačila in plašče za turiste

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo klobukov, posebno lodnastih za hribolazce in lovce iz
tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

AVGUST AGNOLA,

Najnižje cene.

steklar v Ljubljani na Dunajski cesti št. 13.

Najnižje cene.

Velika zaloga stekla, porcelana, zrcal, okvirov in vseh drugih v steklarstvu spadajočih predmetov.

LJUBLJANA

→ J. LOZAR ←

Mestni trg št. 7.

priporoča svojo bogato zalogo turistovskih srajc, turistovskih, kolesarskih in lovskih dokolenic, lovskih volnenih jopičev, zimskih in letnih nogavic, zavratnic itd. Fino moško perilo in spodnja obleka.

Članom „Slov. plan. društva“ znižane cene.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice

v Ljubljani, v Franciškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo realno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

FOTOGRAFIJA

je gotovo najlepša in najkratkočasnejša zabava!

 Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografsko stroko spadajoči predmeti za amaterje in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotografiranju za novince preskrbim sam in brezplačno.

Ceniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo
papirja ter pisalnih in risalnih potrebščin.

JOS. PETRIČ.

V Ljubljani, na sv. Petra cesti št. 4.

ADOLF HAUPTMANN

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

— Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov. —